

KUUBAN TASAVALLAN VELAN UUELLEENJÄRJESTÄMISESTÄ SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA KUUBAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ TEHDYN SOPIMUKSEN MUUTTAMISESTA KOLMANNEN KERRAN TEHTY SOPIMUS; ALLEKIRJOITUSVALTUUKSIEN MYÖNTÄMINEN JA SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINE

Suomen hallituksella on Kuuban hallitukselta saaminen, joka perustuu 26.1.1973 ja 10.11.1976 myönnettyihin kehitysluottoihin. Luotot on sittemmin vakautettu Pariisin klubin puitteissa kokoontuneen Kuuban velkojaryhmän ja Kuuban hallituksen välillä 12.12.2015 allekirjoitetun maksujärjestelyä koskevan, monenkeskisen yhteistyöpöytäkirjan pohjalta. Suomi kuuluu Kuuban velkojaryhmään.

Yhteistyöpöytäkirjan mukainen maksujärjestely on toimeenpantu Suomen ja Kuuban hallitusten kahdenvälisessä suhteessa 27.6.2016 tehdyllä sopimuksella Kuuban velan uudelleenjärjestämisestä (SopS 61/2016). Vakautetun saatavan kokonaissuuruus oli 2 953 000,94 euroa. Koronmaksu (1,5 %) alkaa sopimuksen mukaan vuonna 2021. Saatavan ensimmäisen lyhennyksen eräpäivä oli 31.10.2016, ja sopimuksen mukainen viimeinen lyhennys on 31.10.2033. Kuuba lyhensi vuosina 2016–2019 velkaansa Suomelle täysin sopimuksen mukaisesti.

Lokakuusta 2019 lähtien Kuuballa on ollut haasteita suorittaa monenkeskisen yhteistyöpöytäkirjan mukaisia lyhennyksiä. Heinäkuussa 2020 Kuuban kanssa päästiin ensimmäiseen sopimukseen asiassa. Sopimus kirjattiin Pariisin klubin puitteissa 30.7.2020 allekirjoitettuun monenkeskiseen yhteistyöpöytäkirjaan, jolla muutettiin 12.12.2015 allekirjoitettua monenkeskistä yhteistyöpöytäkirjaa. Heinäkuussa 2020 allekirjoitetun yhteistyöpöytäkirjan mukaan Kuuban lokakuussa 2019 ja lokakuussa 2020 maksettavaksi erääntyviä lyhennyseriä lykättiin myöhemmin maksettaviksi. Suomen hallituksen osalta lykkäys koski 31.10.2020 erääntynyttä lyhennyserää. Yhteistyöpöytäkirjan mukainen lykkäys toimeenpantiin Suomen ja Kuuban hallitusten kahdenvälisessä suhteessa 11.12.2020 tehdyllä sopimuksella (ns. sopimuksen ensimmäinen muutos, SopS 6/2021).

Kesäkuussa 2021 Kuuban kanssa päästiin toiseen sopimukseen jäljellä olevien lyhennyserien uudelleenjärjestelyssä. Sopimus kirjattiin Pariisin klubin puitteissa 10.6.2021 allekirjoitettuun monenkeskiseen yhteistyöpöytäkirjaan, jolla muutettiin 12.12.2015 allekirjoitettua monenkeskistä yhteistyöpöytäkirjaa. Suomen hallituksen osalta muutokset koskevat vuosien 2020–2022 lyhennyksiä ja korkoja sekä vuosien 2023–2024 korkoja. Yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti Kuuba tulisi maksamaan em. lyhennykset ja korot uudelleen järjesteltyinä vuosina 2024–2033. Yhteistyöpöytäkirjan myötä Kuuban alkuperäisen velkajärjestelyn ylläpitäminen saatiin turvattua. Yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti Suomen hallitus perii saatavansa edelleen kokonaisuudessaan, eli järjestely ei sisällä velan arvon alenemista. Yhteistyöpöytäkirjan mukainen lykkäys toimeenpantiin Suomen ja Kuuban hallitusten kahdenvälisessä suhteessa 7.12.2021 tehdyllä sopimuksella (ns. sopimuksen toinen muutos, SopS 13/2022).

Tammikuussa 2025 Kuuban kanssa päästiin kolmanteen sopimukseen jäljellä olevien lyhennyserien uudelleenjärjestelyssä. Sopimus kirjattiin Pariisin klubin puitteissa 17.1.2025 allekirjoitettuun monenkeskiseen yhteistyöpöytäkirjaan, jolla muutettiin 12.12.2015 allekirjoitettua monenkeskistä yhteistyöpöytäkirjaa. Uusi järjestely toteutetaan takaisinmaksuaikaa pidentämällä, lyhennysvapaalla ja koron muutoksilla. Järjestelyn viimeinen eräpäivä lykkääntyi vuodesta 2033 vuoteen 2044. Velan pääoman lyhennysvapaa kattaa jakson 10/2024–09/2029. Velan pääoma maksetaan takaisin 15 erässä alkaen 09/2030. Viimeinen erä maksetaan 09/2044. Velan pääomaa ei leikata. Yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti Suomen hallitus perii saatavansa

edelleen kokonaisuudessaan, eli järjestely ei sisällä velan arvon alenemista. Yhteistyöpöytäkirjan mukainen lykkäysjärjestely toimeenpannaan Suomen ja Kuuban välillä po. sopimuksella (ns. sopimuksen kolmas muutos).

Kuuban taloustilanteesta on vaikeaa saada objektiivista tietoa, koska maa ei ole Kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n eikä tärkeimpien kehitys pankkien jäsen. Maan talous oli jo ennen koronapandemiaa heikentynyt, mutta korona toi Kuuballe suuria taloudellisia haasteita. V. 2024 Kuuban talous supistui toista vuotta peräkkäin, ja viime vuoden BKT-taso vastaa v. 2012 tasoa.

Sopimus ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Sopimus kuitenkin sitoo eduskunnan budjettivaltaa, joten sopimuksessa tarkoitettu lykkäysjärjestely saatettiin eduskunnan hyväksyttäväksi 28.5.2025 hallituksen esityksellä (HE 58/2025) eduskunnalle vuoden 2025 toiseksi (II) lisätalousarvioksi, jonka eduskunta hyväksyi 19.6.2025 (EK 26/2025 vp).

Sopimus tulee voimaan 60. päivänä sen jälkeen, kun kumpikin osapuoli on ilmoittanut toiselle osapuolelle kirjallisesti diplomaattitse suorittaneensa sopimuksen voimaantulon edellytyksenä olevat sisäiset menettelynsä.

Edellä olevan perusteella esitetään, että Tasavallan Presidentti valtuuttaa osastopäällikkö Anna-Kaisa Heikkisen tai hänen estyneenä ollessaan suurlähettiläs Ari Mäen allekirjoittamaan Kuuban tasavallan velan uudelleenjärjestämisestä Suomen tasavallan hallituksen ja Kuuban tasavallan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen muuttamisesta kolmannen kerran tehdyn sopimuksen ja hyväksyy sanotun sopimuksen.

